

Risico-indicatoren voor de residentiële jeugdzorg

Indicatoren voor provinciale residentiële jeugdzorg, gesloten jeugdzorg en justitiële jeugdinrichtingen

Inspectie jeugdzorg
Utrecht, april 2009

Inspectie jeugdzorg

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Alle foto's van de jongeren in deze brochure betreffen geen personen in de jeugdzorg en zijn uitsluitend ter illustratie en gemaakt door Martijn van de Griendt.

Risico-indicatoren voor de residentiële jeugdzorg

Indicatoren voor provinciale residentiële jeugdzorg, gesloten jeugdzorg en justitiële jeugdinrichtingen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
Hoofdstuk 2	Uitgangspunten	7
Hoofdstuk 3	Risicomodel	9
Hoofdstuk 4	Overzicht risico-indicatoren en toelichting op de risico-indicatoren	11

Doel 1

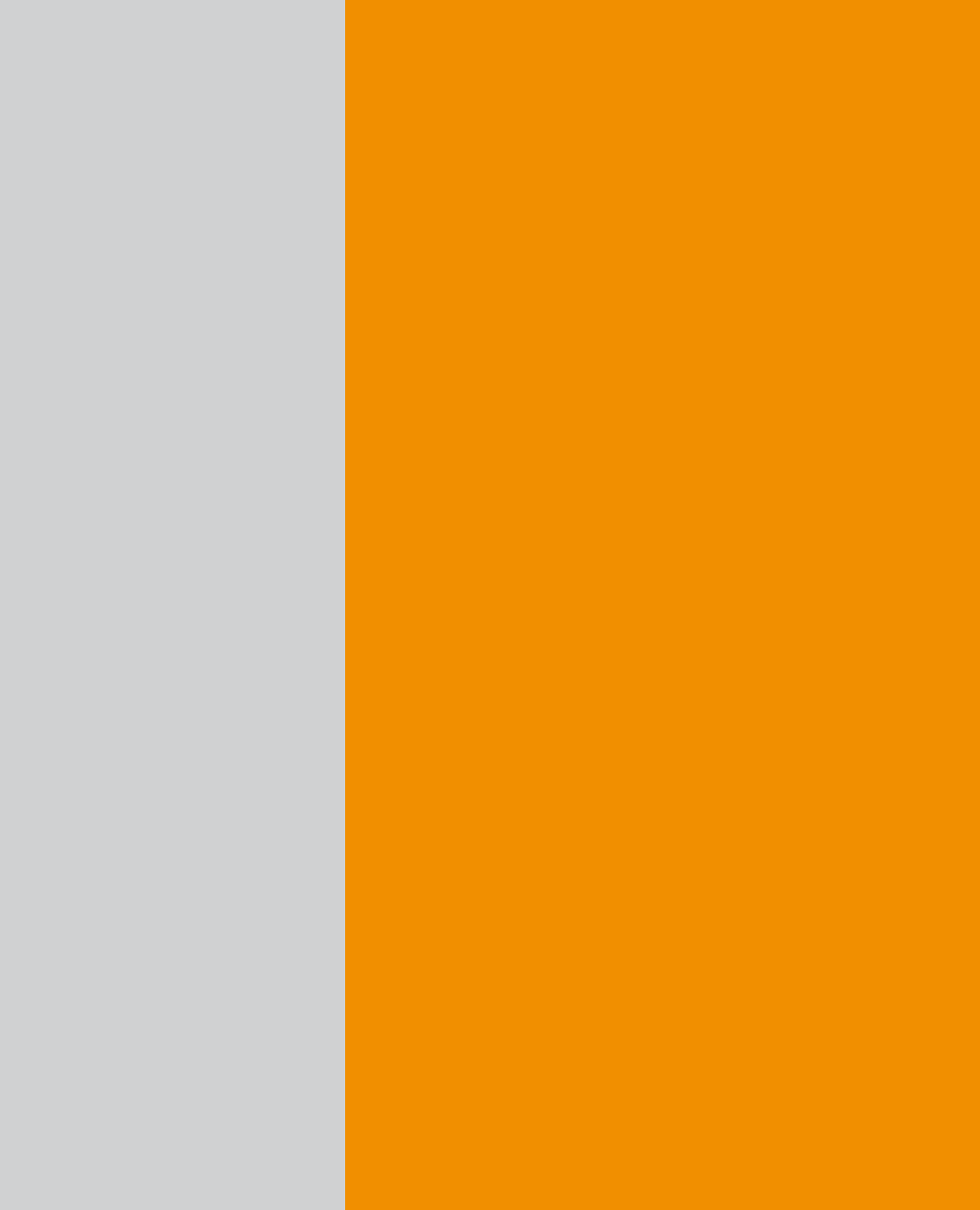
Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Inleiding

Vanaf 2009 gebruikt de Inspectie jeugdzorg risico-indicatoren bij het toezicht. In dit boekje leest u een toelichting op het risicomodel en de indicatoren voor de residentiële jeugdzorg¹. Deze risico-indicatoren geven informatie over omstandigheden van (on)veiligheid van jongeren tijdens het verblijf in de open en gesloten jeugdzorg en in de justitiële jeugdinrichtingen. Veiligheid omvat zowel fysieke veiligheid als de veilige ontwikkeling en veiligheidsbeleving, elke keer vanuit het perspectief van kinderen en jongeren. De indicatoren berekent de Inspectie jeugdzorg op basis van een vragenlijst die ze de instelling jaarlijks toestuurt.

Een andere toezichtaanpak

Er zijn verschillende redenen dat de inspectie haar werkwijze nu aanpast. In de eerste plaats is er een kaderstellende visie op toezicht van het kabinet². In deze visie staat selectief toezicht genoemd als één van de uitgangspunten voor goed toezicht. Dit betekent dat inspecties alleen gaan kijken op die plekken waar de risico's groot zijn. Het gebruik van risico-indicatoren is hierbij behulpzaam.

Een tweede reden om het toezicht aan te passen, is dat in 2009 alle jeugdzorginstellingen moeten werken met een gecertificeerd (goedgekeurd) kwaliteitssysteem. Justitiële jeugdinrichtingen werken al langer met certificering. De aanwezigheid van een gecertificeerd kwaliteitssysteem telt mee bij de keuze om een instelling wel of niet te selecteren voor toezicht. De Inspectie jeugdzorg verwacht dat een instelling die gecertificeerd is én blijft, in staat is zichzelf te verbeteren op punten die voor cliënten en medewerkers belangrijk zijn.

Een derde belangrijke ontwikkeling is het traject prestatie-indicatoren van de jeugdzorg. Prestatie-indicatoren geven informatie over de prestaties van de jeugdzorg. Risico-indicatoren informeren de inspectie over veiligheid van jongeren. Risico-indicatoren en prestatie-indicatoren vullen elkaar dus goed aan.

- 1 Met residentiële jeugdzorg bedoelen we: provinciale residentiële jeugdzorginstellingen, gesloten jeugdzorginstellingen en justitiële jeugdinrichtingen.
- 2 "Minder last, meer effect. Zes principes van goed toezicht. Kaderstellende Visie op Toezicht 2005".

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

De groep is een veilige plek voor de jongere

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Ontwikkeltraject risico-indicatoren

Samen met jongeren, jeugdzorginstellingen, het Landelijk Cliëntenforum Jeugdzorg (LCFJ) en de MOgroep Jeugdzorg zocht de inspectie naar risico-indicatoren die informatie geven over de veiligheid van jongeren in instellingen.

In maart 2007 startten we met een inventarisatie van mogelijke risico-indicatoren. In mei van dat jaar is een voorstel besproken met instellingen, het LCFJ en de MOgroep Jeugdzorg. In deze bijeenkomst hebben ook jongeren onder leiding van Stichting Alexander gepresenteerd wat zij van belang vinden voor hun veiligheid in residentiële instellingen³. De inbreng van jongeren is een belangrijk richtpunt geweest voor de uiteindelijke keuze van indicatoren.

In november 2007 volgde een testfase bij acht instellingen: Cardea, de Base groep, Jongerenhuis Harreveld, Rentray en vier instellingen van de Leo Stichting Groep (LSG): Nieuw Veldzicht, Valkenheide, Commujon en Bredervoort. De resultaten uit de testfase waren over het algemeen herkenbaar en informatief voor de instellingen. De reacties na deze fase hebben geleid tot een laatste verbeteringslag op de vragenlijst.

Vanaf het najaar 2008 is de nieuwe werkwijze van start gegaan in de residentiële jeugdzorg. Tegelijkertijd begint het ontwikkeltraject risico-indicatoren voor de bureaus jeugdzorg.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de uitgangspunten die de inspectie heeft gehanteerd bij het opstellen van de risico-indicatoren. In hoofdstuk 3 staat een beschrijving van het risicomodel. In hoofdstuk 4 staan een overzicht van de risico-indicatoren en een toelichting op elk risico-indicator.

3 Een verslag van het traject met jongeren staat in het rapport "Sowieso moet je niemand vertrouwen, maar daar helemaal niet. Jongeren over risico-indicatoren". Stichting Alexander, 2007.

Hoofdstuk 2

Uitgangspunten

In dit hoofdstuk benoemen we onze uitgangspunten voor het werken met risico-indicatoren.

Het belangrijkste uitgangspunt is dat de indicatoren *informatie geven over (on)veiligheid van kinderen en jongeren* tijdens het verblijf in open en gesloten jeugdzorginstellingen en justitiële jeugdinrichtingen.

Ook is van belang dat de nieuwe werkwijze *zo min mogelijk extra toezichtlast* veroorzaakt. Dit betekent dat waar mogelijk aangesloten wordt bij bestaande definities, registratiesystemen en verantwoordingsperiodes.

Een derde uitgangspunt is om *via samenwerking met de jeugdzorginstellingen risico-indicatoren te kiezen die ook voor henzelf belangrijk zijn*.

Ons risico-model is uitdrukkelijk een *ontwikkelingsmodel*. Dat wil zeggen dat het model in de loop van de tijd wordt aangepast. Het streven is om te werken met een vaste groep van twintig indicatoren, maar dat de kwaliteit en zeggingskracht van elke indicator wel verbetert.

De risico-indicatoren zijn een *relatieve norm*. Dat betekent, dat een instelling kan zien hoe ze scoort ten opzichte van de (geanonimiseerde) andere instellingen. Er is een uitzondering op deze vuistregel wanneer instellingen zelf een norm hebben geformuleerd, zoals bij ziekteverzuim. In dat geval neemt de inspectie deze norm over en is er sprake van een absolute norm.

Om te kunnen vergelijken is *dezelfde manier van meten* nodig. Dit is een aandachtspunt, omdat op dit moment instellingen informatie verzamelen op verschillende manieren.

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Een laatste uitgangspunt is dat *zeggingskracht boven perfectie* gaat. We vinden het dus belangrijker om risico-indicatoren te kiezen die een duidelijke uitspraak doen, dan ons te richten op indicatoren die we heel precies kunnen meten. Risico-indicatoren vormen namelijk niet meer dan een aanwijzing, om daarna eventueel aanvullend onderzoek te doen.

Hoofdstuk 3

Risico-model

Hieronder vindt u een toelichting op het risico-model.

Aan de basis van het model staan de volgende drie doelen:

1. Het personeel beschermt en ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling.
2. De groep is een veilige plek voor de jongere.
3. De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft.

De drie doelen vormen een nadere uitwerking van het begrip veiligheid tijdens het verblijf van kinderen en jongeren in een instelling.

Ze zijn mede gebaseerd op de missie van de Inspectie jeugdzorg:

De inspectie houdt onafhankelijk toezicht op de jeugdzorg.

Daarbij richten we ons vooral op de veilige ontwikkeling van het kind. Het belang van het kind is doorslaggevend voor ons handelen.

De inspectie signaleert waar de grootste risico's zitten en brengt die onder de aandacht van de instellingen en de overheid.

Onze aanbevelingen zijn niet vrijblijvend. Wij volgen actief of ons toezicht tot effect leidt.

In eerste instantie bekijkt de inspectie jaarlijks of het model moet worden aangepast. Op termijn zal dit minder vaak nodig zijn.

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Overzicht risico-indicatoren en toelichting op de risico-indicatoren

In dit hoofdstuk vindt u een overzicht van alle risico-indicatoren en vervolgens een toelichting. Per indicator staat de naam van de indicator vermeld, gevolgd door een omschrijving en de vraagstelling zoals die is opgenomen in de vragenlijst die de inspectie jaarlijks naar de instelling stuurt.

Doel 1: Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

A Stabiliteit personeel

- 1 Personeelsverloop
- 2 Ziekteverzuim (incl./excl. zwangerschapsverlof)

B Kwaliteit sturing

- 3 Aantal uur leidinggevende per pedagogisch medewerker per week
- 4 Aantal uur behandelcoördinator per pedagogisch medewerker per week
- 5 Aantal indicatoren onbekend

Doel 2: De groep is een veilige plek voor de jongere

C Stabiliteit groep: randvoorwaarden

- 6 Gemiddelde groepsgrootte
- 7 Aantal verschillende gezichten per groep per maand
- 8 Aantal uur pedagogisch medewerker per groep per week
- 9 Aantal deeltijdwerkers

D Stabiliteit groep: gebeurtenissen in de groep

- 10 Aantal tijdelijke verwijderingen uit de groep
- 11 Aantal uitplaatsingen niet conform behandelplan
- 12 Aantal geweldsincidenten

Doel 3: De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

E Kwaliteit aanbod

- 13 Aantal effectieve gedragsinterventies
- 14 Ambulante thuisbegeleiding
- 15 Vrije toegang tot internet
- 16 Vervolgtraject dagbesteding/woonplek
- 17 Structurele risico inschatting
- 18 Aandacht voor de inbreng van de jongere
- 19 Veiligheid van jongeren 's nachts

F Kwaliteit: deskundigheid personeel

- 20 Het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerkers en het middenkader
- 21 Ingewerkte medewerkers
- 22 Kwaliteit opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

De groep is een veilige plek voor de jongere

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Cluster A

Stabiliteit personeel

Dit cluster bestaat uit twee indicatoren. De aanname is dat enige stabiliteit in het personeelsbestand van de instelling vereist is om medewerkers in staat te stellen een pedagogisch leefklimaat te behouden waarin de jongere beschermd wordt en zich veilig kan ontwikkelen.

- 1 Personeelsverloop
- 2 Ziekteverzuim (inclusief en exclusief zwangerschapsverlof)

Cluster B

Kwaliteit sturing

Dit cluster bestaat uit drie indicatoren. De aanname is dat indien er onvoldoende sturing in de instelling is, medewerkers onvoldoende ondersteund worden om jongeren te beschermen en te ondersteunen.

- 3 Aantal uur leidinggevende per pedagogisch medewerker per week
- 4 Aantal uur behandelcoördinator per pedagogisch medewerker per week
- 5 Aantal indicatoren onbekend

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Risico-indicator 1

Personeelsverloop

(inclusief personeel dat binnen een jaar de dienst uit is)

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdzorg:

Het percentage medewerkers op de groep dat het afgelopen jaar de organisatie heeft verlaten. Het betreft alle personen die aan het begin van de periode een baan als pedagogisch medewerker hadden, maar aan het eind van de verslagperiode niet meer.

Justitiële jeugdinrichting:

Het aantal personeelsleden dat uit dienst is vertrokken als percentage van het aantal personeelsleden in 'executieve dienst'.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel pedagogisch medewerkers van de residentiële afdelingen van uw instelling zijn de afgelopen vier kwartalen uit dienst getreden?
2. Hoeveel van deze pedagogisch medewerkers hebben minder dan een jaar bij uw organisatie gewerkt?

Risico-indicator 2

Ziekteverzuim

(inclusief en exclusief zwangerschapsverlof)

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdzorg:

Dat deel van de werktijd in een bepaalde aaneengesloten periode, dat verloren is gegaan wegens ongeschiktheid om te werken als gevolg van ziekte. Ziekteverzuim wordt zowel inclusief als exclusief zwangerschap gemeten.

Justitiële jeugdinrichting:

Het percentage arbeidsverzuim personeel, exclusief zwangerschapsverloven, berekend op basis van kalenderdagen en fulltime equivalenten (fte's, een maat voor beschikbare werktijd).

Gebruikte vraagstelling

1. Wat is het ziekteverzuimcijfer voor de residentiële afdelingen van de instelling exclusief zwangerschapsverlof van de afgelopen vier kwartalen?
2. Wat is uw ziekteverzuimcijfer voor de residentiële afdelingen inclusief zwangerschapsverlof van de afgelopen vier kwartalen?

Risico-indicator 3

Aantal uren leidinggevende per pedagogisch medewerker per week

Omschrijving

Aantal uren leidinggevende per pedagogisch medewerker per week.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel fte leidinggevende (middenkader) wordt binnen de instelling ingezet voor de residentiële afdelingen?
2. Hoeveel pedagogisch medewerkers werken er in totaal op de residentiële afdelingen van uw instelling?

Risico-indicator 4

Aantal uren behandelcoördinator per pedagogisch medewerker per week

Omschrijving

Percentage van het aantal uren behandelcoördinator dat in de instelling per week ingezet kan worden per pedagogisch medewerker.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel fte behandelcoördinator wordt binnen de instelling ingezet voor de residentiële afdelingen?
2. Hoeveel behandelcoördinator(en) werken in totaal voor de residentiële afdelingen van uw instelling?
3. In welke mate besteedt de behandelcoördinator zijn/haar tijd aan het coördineren van behandelplanning, methodische ondersteuning/coaching van pedagogisch medewerkers en teambegeleiding (uitgedrukt in een percentage per week)?

Risico-indicator 5

Aantal indicatoren onbekend

Omschrijving

Het aantal risico-indicatoren dat onbekend is doordat de instelling niet de juiste of geen gegevens kan leveren.

A Stabiliteit personeel

- 1 Personeelsverloop
- 2 Ziekteverzuim
(incl./excl. zwangerschapsverlof)

B Kwaliteit sturing

- 3 Aantal uur leidinggevende per pedagogisch medewerker per week
- 4 Aantal uur behandelcoördinator per pedagogisch medewerker per week
- 5 Aantal indicatoren onbekend

Doel 2

**De groep is een
veilige plek
voor de jongere**

Doel 3

**De instelling biedt
de zorg die de jongere
nodig heeft**

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Cluster C

Stabiliteit groep: randvoorwaarden

Dit cluster bestaat uit vier indicatoren. De aanname bij dit cluster is dat indien de randvoorwaarden voor een stabiele groep ontbreken, de groep een minder veilige plek vormt voor de jongere.

- 6 Gemiddelde groeps grootte
- 7 Aantal verschillende gezichten per groep per maand
- 8 Aantal uur pedagogisch medewerker per groep per week
- 9 Aantal deeltijdwerkers

Cluster D

Stabiliteit groep: gebeurtenissen in de groep

Dit cluster bestaat uit drie indicatoren. De aanname bij dit cluster is dat indien sprake is van teveel verstoringen in de groep, de groep een minder veilige plek vormt voor de jongere.

- 10 Aantal tijdelijke verwijderingen uit de groep vanwege ordemaatregelen en/of disciplinaire straf
- 11 Aantal uitplaatsingen niet conform behandelplan
- 12 Aantal geweldsincidenten

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Risico-indicator 6

Gemiddelde groepsgrootte

Omschrijving

Gemiddeld aantal jongeren in een groep.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel groepen heeft uw instelling en wat is de omvang van deze groepen?
2. Wat is de leeftijdsklasse binnen deze groepen?

Risico-indicator 7

Aantal verschillende gezichten per maand per groep

Omschrijving

Aantal pedagogisch medewerkers dat tijdens de maanden mei en november op een groep staat. Het gaat hier om het aantal verschillende gezichten dat een jongere tijdens een maand ziet (inclusief inval- of uitzendkrachten). Deze meting gebeurt twee keer per jaar, waarbij het aantal verschillende namen in het rooster in de maanden mei en november moet worden geteld.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel verschillende pedagogisch medewerkers hebben jeugdigen van de verschillende residentiële afdelingen totaal in dienst gezien in de maanden mei en november van de afgelopen vier kwartalen?

Risico-indicator 8

Aantal uren pedagogisch medewerker per groep per week

Omschrijving

Aantal uren pedagogisch medewerker per groep per week.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel fte pedagogisch medewerker wordt binnen de instelling ingezet voor de residentiële afdelingen?

Risico-indicator 9

Aantal deeltijdwerkers

Omschrijving

De verhouding tussen het aantal fte pedagogische medewerker

en het aantal pedagogische medewerkers. De verhouding zegt iets over het aantal deeltijdwerkers binnen de instelling. Als er meer deeltijdwerkers in dienst zijn, betekent dit dat er bijvoorbeeld minder uren leidinggevende en minder uren van een gedragswetenschapper per pedagogisch medewerker beschikbaar zijn.

Risico-indicator 10

Aantal tijdelijke verwijderingen uit de groep vanwege ordemaatregelen en/of disciplinaire straf

Plaatsen in afzondering

Omschrijving

Justitiële jeugdinrichting en gesloten jeugdzorg:

Het aantal verwijderingen uit de groep als gevolg van een ordemaatregel van plaatsing in afzondering in een afzonderingscel.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoe vaak zijn jeugdigen in de afgelopen vier kwartalen tijdelijk geplaatst in een *afzonderingsruimte* binnen de eigen instelling?

Tijdelijk plaatsen in andere groep

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg, justitiële jeugdinrichting en gesloten jeugdzorg:

Het aantal maal dat jongeren tijdelijk geplaatst zijn in een andere groep van de instelling.

Gebruikte vraagstelling

2. Hoe vaak zijn jeugdigen in de afgelopen vier kwartalen tijdelijk geplaatst in een *andere leefgroep* van de instelling?

Tijdelijk plaatsen in andere instelling

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg:

Het aantal tijdelijke overplaatsingen naar een andere instelling, ingezet als ernstige waarschuwing, afkoelperiode of straf.

Justitiële jeugdinrichting en gesloten jeugdzorg:

Het aantal tijdelijke overplaatsingen als ordemaatregel naar een andere inrichting.

Gebruikte vraagstelling

3. Hoe vaak zijn jeugdigen in de afgelopen vier kwartalen *tijdelijk verwijderd* uit de instelling (exclusief plaatsingen naar huis)?

C Stabiliteit groep: randvoorwaarden

- 6 Gemiddelde groeps grootte
- 7 Aantal verschillende gezichten per groep per maand
- 8 Aantal uur pedagogisch medewerker per groep per week
- 9 Aantal deeltijdwerkers

D Stabiliteit groep: gebeurtenissen in de groep

- 10 Aantal tijdelijke verwijderingen uit de groep
- 11 Aantal uitplaatsingen niet conform behandelplan
- 12 Aantal geweldsincidenten

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Tijdelijke thuisplaatsing

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg:

Het aantal tijdelijke thuisplaatsingen ingezet als ernstige waarschuwing, afkoelperiode of straf.

Gebruikte vraagstelling

4. Hoe vaak zijn jeugdigen in de afgelopen vier kwartalen *tijdelijk teruggeplaatst in de thuissituatie?*

Risico-indicator 11

Aantal uitplaatsingen niet conform behandelplan

Omschrijving

Residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdzorg:

Het aantal uitplaatsingen naar een andere instelling niet volgens het behandelplan.

Justitiële jeugdinrichting:

Het aantal uitplaatsingen als ordemaatregel naar een andere inrichting niet volgens het behandelplan.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel jeugdigen zijn niet conform het behandelplan (definitief) uitgeplaatst?
2. Geef aan hoe vaak hierbij sprake was van onderstaande redenen:
  - a) Weglopen
  - b) Wijziging in de thuissituatie
  - c) Ernstige verzwarende gedragsproblematiek, waardoor de jeugdige niet meer te handhaven is
  - d) Ontstaan en/of verzwarende psychiatrische problematiek bij de jeugdige
  - e) Jeugdige heeft een delict gepleegd
  - f) Anders, namelijk:

Risico-indicator 12

Aantal Geweldsincidenten

Geweldsincidenten tussen jongeren

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdzorg:

Het aantal incidenten waarbij een jeugdige fysiek geweld heeft gebruikt tegen een andere jeugdige, zoals vermeld in de incidentenregistratie.

Justitiële jeugdrichting:

Het aantal incidenten waarbij een jeugdige fysiek geweld heeft gebruikt tegen een andere jeugdige, voor zover dit heeft geleid tot oplegging van een ordemaatregel en/of disciplinaire straf.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel geweldsincidenten zijn in de afgelopen vier kwartalen in de incidentenregistratie vermeld, waarbij sprake is van fysiek geweld van een of meerdere jeugdigen tegen een andere jeugdige?

Geweldsincidenten tegen personeel

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdzorg:

Het aantal incidenten waarbij een jeugdige fysiek geweld heeft gebruikt tegen personeel, zoals vermeld in de incidentenregistratie.

Justitiële jeugdrichting:

Het aantal incidenten, waarbij een jeugdige fysiek geweld heeft gebruikt tegen personeel, voor zover dit heeft geleid tot oplegging van een ordemaatregel en/of disciplinaire straf.

Gebruikte vraagstelling

2. Hoeveel geweldsincidenten zijn in de afgelopen vier kwartalen in de incidentenregistratie vermeld, waarbij sprake is van fysiek geweld van een of meerdere jeugdigen tegen het personeel?

Geweldsincidenten tegen jongeren

Omschrijving

Provinciale residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdzorg:

Het aantal incidenten waarbij personeel fysiek geweld heeft gebruikt tegen de jongere, zoals vermeld in de incidentenregistratie.

Justitiële jeugdrichting:

Het aantal incidenten waarbij personeel fysiek geweld heeft gebruikt tegen de jongere.

Gebruikte vraagstelling

3. Hoeveel incidenten zijn in de afgelopen vier kwartalen geregistreerd, waarbij sprake is van ongeoorloofd gedrag van een medewerker tegen jeugdigen?

C Stabiliteit groep: randvoorwaarden

- 6 Gemiddelde groeps grootte
- 7 Aantal verschillende gezichten per groep per maand
- 8 Aantal uur pedagogisch medewerker per groep per week
- 9 Aantal deeltijdwerkers

D Stabiliteit groep: gebeurtenissen in de groep

- 10 Aantal tijdelijke verwijderingen uit de groep
- 11 Aantal uitplaatsingen niet conform behandelplan
- 12 Aantal geweldsincidenten

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Cluster E

Kwaliteit aanbod

Dit cluster bestaat uit zeven indicatoren. De aanname bij dit cluster is dat indien onbekend is of het zorgaanbod resultaat heeft óf indien de instelling niet voldoende oog heeft voor de behoeft van de jongere en diens perspectief, de instelling niet de zorg biedt die de jongere nodig heeft.

- 13 Aantal effectieve gedragsinterventies
- 14 Ambulante thuisbegeleiding
- 15 Vrije toegang tot internet
- 16 Vervolgtraject dagbesteding/woonplek
- 17 Het doen van een structurele risico-inschatting
- 18 Aandacht voor de inbreng van de jongere
- 19 Veiligheid van jongeren 's nachts

Cluster F

Deskundigheid personeel

Dit cluster bestaat uit drie indicatoren. De onderliggende aanname bij dit cluster is dat indien het personeel onvoldoende geschoold is, de instelling niet de zorg biedt die de jongere nodig heeft.

- 20 Het opleidingsniveau
- 21 Ingewerkte medewerkers
- 22 Kwaliteit opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers

Doel 1

Het personeel ondersteunt de jongere in zijn ontwikkeling

Doel 2

De groep is een veilige plek voor de jongere

Doel 3

De instelling biedt de zorg die de jongere nodig heeft

Risico-indicator 13

Aantal effectieve gedragsinterventies

Omschrijving

Aantal gedragsinterventies waarmee de instelling werkt dat:

- is erkend door de erkenningcommissie van het ministerie van Justitie
- als veelbelovend of effectief is benoemd in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI)
- gebonden is aan een licentie

Gebruikte vraagstelling

1. Met hoeveel gedragsinterventies werkt u binnen de residentiële afdeling, die:
  - a) erkend zijn door de erkenningcommissie van het ministerie van Justitie
  - b) benoemd zijn als veelbelovend of effectief in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI)
  - c) gebonden zijn aan een licentie
2. Wat zijn de namen van deze gedragsinterventies?

Risico-indicator 14

Ambulante thuisbegeleiding

Omschrijving

Aantal (pleeg)ouders of verzorgers dat ambulante hulp krijgt tijdens verblijf van de jongere op de groep of in de instelling.

Gebruikte vraagstelling

1. Bij hoeveel jeugdigen krijgen (pleeg)ouders tijdens het verblijf van de jeugdige in de instelling pedagogische begeleiding die aansluit bij de doelen in het behandelplan?

Risico-indicator 15

Vrije toegang tot internet binnen de instelling

Omschrijving

Mate waarin jongeren vanaf 12 jaar in hun vrije tijd toegang tot internet hebben. Een uitzondering geldt voor die jongeren in de justitiële jeugdinstelling of gesloten jeugdzorg die in het kader van een ordemaatregel tijdelijk geen toegang hebben tot internet.

Gebruikte vraagstelling

1. In welke mate hebben jeugdigen vanaf 12 jaar toegang tot internet in hun vrije tijd?

Risico-indicator 16

Vervolgtraject dagbesteding en woonplek

Vervolgtraject dagbesteding

Omschrijving

Het percentage uitgestroomde jongeren dat bij vertrek beschikt over een dagbesteding in de vorm van een opleiding of (on)betaalde baan; met uitzondering van jeugdigen die zijn overgeplaatst naar een andere inrichting of instelling.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel jeugdigen hebben de afgelopen vier kwartalen de residentiële afdelingen verlaten?
2. Hoeveel van de uitgestroomde jeugdigen, die niet naar een andere instelling zijn gegaan, hadden in de afgelopen vier kwartalen na vertrek een dagbesteding?

Vervolgtraject woonplek

Omschrijving

Het percentage uitgestroomde jongeren dat bij vertrek beschikt over een woonplek; met uitzondering van jeugdigen die zijn overgeplaatst naar een andere inrichting of instelling.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel van deze uitgestroomde jeugdigen zijn:
  - a) thuis geplaatst
  - b) in een voorziening geplaatst met minder begeleiding dan in uw residentiële afdeling
  - c) in een voorziening geplaatst met gelijkwaardige begeleiding als uw residentiële afdeling
  - d) in een voorziening geplaatst met intensievere begeleiding dan uw residentiële afdeling
  - e) zelfstandig wonend met ambulante begeleiding
  - f) zonder vaste verblijfplaats
  - g) anders, nl...

E Kwaliteit aanbod

- 13 Aantal effectieve gedragsinterventies
- 14 Ambulante thuisbegeleiding
- 15 Vrije toegang tot internet
- 16 Vervolgtraject dagbesteding/woonplek
- 17 Het doen van een structurele risico-inschatting
- 18 Aandacht voor de inbreng van de jongere
- 19 Veiligheid van jongeren 's nachts

F Kwaliteit: deskundigheid personeel

- 20 Het opleidingsniveau
- 21 Ingewerkte medewerkers
- 22 Kwaliteit opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers

Risico-indicator 17

Het doen van een structurele risico-inschatting

Het doen van een structurele risico-inschatting voor op de groep

Omschrijving

Het doen van een structurele risico-inschatting tijdens het verblijf van een jeugdige met behulp van een instrument of een methode, om zodoende een inschatting te kunnen maken van de veiligheidsrisico's voor het dagelijkse leven op de groep.

Gebruikte vraagstelling

1. Werken de residentiële afdelingen van uw instelling met een risico-inschatting voor het dagelijks leven op de groep?
2. Gebruikt u voor deze risico-inschatting een instrument of methode?
3. Wat is de frequentie van de risico-inschatting in de praktijk?

Het doen van een structurele risico-inschatting voorafgaand aan verlof

Omschrijving

Het doen van een structurele risico-inschatting voorafgaand aan het verlof van een jeugdige met behulp van een instrument of een methode, om zodoende een inschatting te kunnen maken van de veiligheidsrisico's in de thuissituatie (tijdens weekenden en verlof).

Gebruikte vraagstelling

1. Werken de residentiële afdelingen van uw instelling met een risico-inschatting in de thuissituatie (tijdens weekenden en verlof)?
2. Gebruikt u voor deze risico-inschatting een instrument of methode?
3. Wat is de frequentie van de risico-inschatting in de praktijk?

Risico-indicator 18

Aandacht voor inbreng jongeren

Omschrijving

De mate waarin een jongere gelegenheid heeft en actief door de instelling wordt uitgenodigd om inbreng te hebben op het verblijf in de instelling.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoe vaak heeft de jeugdige contact met zijn mentor in de vorm van een mentorgesprek of mentorcontact?
2. Hoe vaak is er groepsoverleg met de jeugdigen in de groep over de gang van zaken op de groep (zoals sfeer, praktische zaken, afspraken, vrije tijd)?

Risico-indicator 19

Veiligheid van jongeren 's nachts

Omschrijving

Wat is er geregeld voor het toezicht 's nachts en is er iemand die de jongere opvangt, indien nodig?

Gebruikte vraagstelling

1. Beschikt uw instelling over een schriftelijke werkinstructie waarin is beschreven op welke wijze het toezicht op jeugdigen 's nachts is geregeld?
2. Wie (welke functie) houdt 's nachts toezicht?

Risico-indicator 20

Het opleidingsniveau

Het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerkers

Omschrijving

Het percentage pedagogisch medewerkers dat voldoet aan het vereiste opleidingsniveau.

Gebruikte vraagstelling

1. Welke vooropleiding eist u minimaal van uw pedagogisch medewerkers, werkzaam op de residentiële afdelingen?
2. Hoeveel pedagogisch medewerkers voldoen aan dit vereiste?

Het opleidingsniveau van het middenkader

Omschrijving

Het percentage leidinggevenden uit het middenkader dat voldoet aan het vereiste opleidingsniveau.

Gebruikte vraagstelling

1. Welke vooropleiding eist u minimaal van uw middenkader?
2. Hoeveel leidinggevenden uit het middenkader voldoen aan dit vereiste?

E Kwaliteit aanbod

- 13 Aantal effectieve gedragsinterventies
- 14 Ambulante thuisbegeleiding
- 15 Vrije toegang tot internet
- 16 Vervolgtraject dagbesteding/woonplek
- 17 Het doen van een structurele risico-inschatting
- 18 Aandacht voor de inbreng van de jongere
- 19 Veiligheid van jongeren 's nachts

F Kwaliteit: deskundigheid personeel

- 20 Het opleidingsniveau
- 21 Ingewerkte medewerkers
- 22 Kwaliteit opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers

Risico-indicator 21

Ingewerkte medewerkers

Omschrijving

Percentage nieuwe medewerkers dat in het eerste jaar een gestandaardiseerd opleidingsprogramma heeft gevolgd. In dit inwerkprogramma komen de methodische werkwijze en wijze van bejegening binnen de instelling aan de orde.

Daarnaast wordt aandacht besteed aan werken met een protocol agressie en discriminatie, ongewenste omgangsvormen, weglopen/ontvluchten en risicovolle situaties.

Gebruikte vraagstelling

1. Hoeveel nieuwe pedagogisch medewerkers zijn er de afgelopen vier kwartalen ingestroomd in de residentiële afdelingen?
2. Hoeveel van deze medewerkers hebben in het eerste jaar een gestandaardiseerd opleidingsprogramma gevolgd?

Risico-indicator 22

Kwaliteit opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers

Omschrijving

Relevante aspecten van het opleidingsprogramma en de hoeveelheid tijd die de instelling hieraan besteedt. De aspecten van het inwerkprogramma zijn:

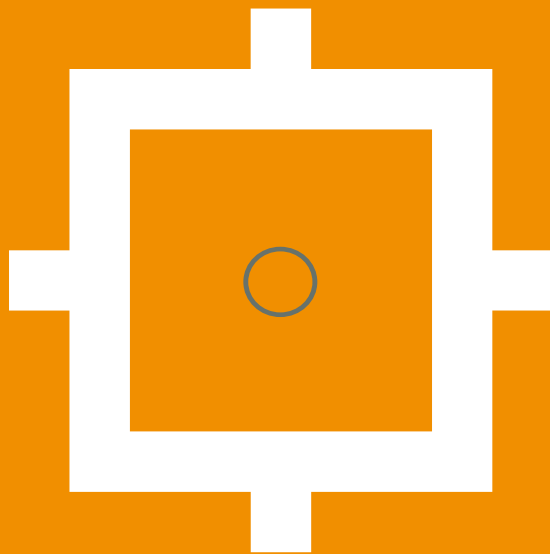
- Methodische werkwijze/bejegening
- Het werken met een protocol agressie en discriminatie
- Het werken met een protocol ongewenste omgangsvormen
- Het werken met een protocol weglopen/ontvluchten en risicovolle situaties

Gebruikte vraagstelling

1. Is in dit standaard opleidingsprogramma aandacht besteed aan (meerdere antwoorden mogelijk):
  - a) methodische werkwijze/bejegening
  - b) het werken met een protocol agressie en discriminatie
  - c) het werken met een protocol ongewenste omgangsvormen
  - d) het werken met een protocol weglopen/ontvluchten en risicovolle situaties.

Zo ja, hoeveel dagdelen?

www.inspectiejeugdzorg.nl

Jeugd en Gezin
programmaministerie

